

DE MISTHOORN IN DE VERTE VERSTERKT ZIJN ROEP

Door Victor A.C. Remouchamps, Luitenant kolonel der Artillerie (b.d.)

politiek en militair analist

Datum: 1 december 2016.

Inleiding

De Amerikaanse verkiezingen hebben onderstreept dat in de westerse wereld desinformatie¹ niet altijd het gewenste resultaat oplevert. De Amerikaanse kiezer is een half jaar lang gebombardeerd met *hoaxen* en eenzijdige destructieve berichten om de tegenstander van de Clintons te beschadigen. De *Rednecks* in de *Rustbelt* zijn er niet in gestonken en hebben de nachtmerrie van de Democratische partij doen uitkomen. Geen Clinton in het Witte Huis.

In het spoor van de Clintons huilden Europese verlichte denkers die weten hoe de simpele burger zijn leven moet indelen, mee met de Amerikaanse wolven in het bos. Het leverde humoristische bewegende beelden en gesproken woorden op. Wat was men boos dat de kiezers een eigen mening hadden! En dat de geloofwaardigheid van de linkse media en de Clinton-kliek in de vernieling lag.

Kan het zo zijn dat de Amerikaanse liberale mediamethodiek ook in Rusland moet worden toegepast om de Russische Beer in zijn kooi terug te dringen?

De Misthoorn doet van zich spreken

In de achterliggende maanden is meermalen geschetst op welke manier het Kremlin de mensen binnen en buiten Rusland een rad voor de ogen draait. Het is soms ontluisterend om vast te stellen dat westerse MSM kritiekloos en fantasieloos berichten uit het Kremlin kopiëren om te accentueren "*dat het wel meevalt*" met de veronderstelde destructieve intenties van "*onze man in het Kremlin*". Het heeft er alle schijn van dat Poetin een onbegrensde creativiteit aan de dag wil en kan leggen om m.b.v. hybride instrumenten "*het Westen bij de neus te nemen*". Gemanipuleerde informatie is weliswaar van alle tijden, maar de manier waarop het Poetin lukt om in de hoofden van mensen binnen en buiten Rusland te kruipen, roept wrange herinneringen op aan de Sovjet-periode.

Vaak genoeg is in de gepubliceerde artikelen in o.m. *Carré* en op de website *Sta-Pal.nl* gewezen op de Russische intentie om m.b.v. desinformatiecampagnes en exporteren van corrupte kleptocratische netwerken de samenhang binnen het westerse Europa te verstoren om verdragsorganisaties als NAVO en EU te doen imploderen. Op die manier denkt vooral Poetin de grootste bedreiging voor het kunnen oppoetsen van de *grandeur* van Rusland definitief te elimineren. En hij is al een aardig eind op weg om de politieke en economische machtspositie van Europa aan het wankelen te brengen. Er lijken zich bovendien kansen aan te dienen om in zijn ogen ook de USA c.s. aan zijn zegekar te binden.

De Russische analist Pavel Felgenhauer stelt dat Poetin de wisseling van de wacht in Washington zal gebruiken om zijn Europese positie te versterken en verwacht daarbij geen

of weinig weerstand te krijgen. Immers, de nieuwe Amerikaanse president heeft meermalen verklaard dat *“Putin is doing a great job...is outsmarting the USA...we are stablemates... En “President Trump would be so much better for US-Russian relations. It can't be worse...”*. Vermoedelijk gaat hij er aan voorbij dat een aantal van die positieve uitspraken is gedaan in de periode dat Trump nog geen of weinig politieke ambities had en diens uitspraken na zijn verkiezing naar beneden zijn bijgesteld.

De laatste maanden wijst een aantal ontwikkelingen er op dat Poetin bezig is nieuwe batterijen in zijn misthoorn te plaatsen om op twee fronten het geluid te willen opschroeven. Het ondergraven van de stabiliteit in de buurlanden in het algemeen en het onderuithalen van het MINSK II akkoord zijn twee speerpunten die op korte termijn naar het door Poetin gewenste doel moeten leiden.

Propaganda versterkt door militaire bewegingen

Vrijwel gelijktijdig is een aantal artikelen in de door de staat beheerste beeld-, geluid- en woordmedia verschenen om de bevolking van de Baltische landen onder druk te zetten en de Russische bevolking voor te bereiden op een militair initiatief in de Baltische regio. Een bloemlezing:

- 18 november: *Vremya Pokhazet* schrijft dat de Baltische landen dankbaar zouden moeten zijn, dat ze vreedzaam en zonder grote problemen de Sovjet Unie hebben mogen verlaten. Dat bij het uittreden OMON² eenheden verantwoordelijk zijn geweest voor tientallen doden, wordt uiteraard weg gelaten. In een tweede artikel wordt vastgesteld dat *“Rusland de Baltische landen de vrijheid heeft gegeven, waar ze altijd van gedroomd hebben”*. Weggelaten wordt dat Rusland die landen in 1945 die vrijheid afgenomen heeft. In een derde artikel accentueert de krant, dat de Baltische staten in feite geen eigen onafhankelijke politiek voeren. Natuurlijk wordt voorbijgegaan aan het feit dat aansluiting bij EU en NAVO de afsluiting van een democratisch proces is geweest, waarbij dat besluit ondersteund werd door de overgrote meerderheid van de bevolking.

Bij de Russische bestorming van de TV toren in Vilnius in 1991, stierven 14 mensen en werden er 700 gewond

- 22 november: op de zender *Mestro Vsrechi* komt een reportage op het scherm waarin het beeld wordt geschetst, dat de Baltische Staten een slecht economisch-politiek beleid voeren, waarvan de burger de dupe is geworden. De betrokken staten zijn niet in staat de belangen van hun bevolkingen effectief te beschermen. Vanzelfsprekend in de reportage geen woord over het feit dat die staten zich zelfstandig uit het economische moeras hebben geworsteld, waarin ze in ruim 50 jaar economisch Sovjet wanbeleid gevallen waren. Geen woord of beeld over het feit dat die Baltische staten een schoolvoorbeeld zijn voor het Russische economische *zig zag beleid*. In 1995 was het BNP per hoofd van de bevolking in Letland: \$2.327, in 2015 bedroeg dit \$ 13.664 ! In Estland waren deze cijfers: 1995: 3.036 en in 2015: 17.295.
- 22 november: er verschijnen meer uitzendingen waarin wordt gesteld dat de drie Baltische staten al een eind op weg zijn om te transformeren in "*Apartheidsstaten*" naar Zuid Afrikaanse model, waarin de etnische Russisch sprekende minderheid klein gehouden wordt. In Estland bijvoorbeeld stelt de regering alles in het werk om deze bevolkingsgroep binnen de Estlandse gemeenschap te integreren. Litouwen heeft het Litouwse burgerrecht aan alle in dat land wonende bewoners aangeboden. In een reportage op een andere zender wordt gesuggereerd dat de drie Baltische landen niet werkelijk onafhankelijke politieke entiteiten zijn en dat ze voor het grootste deel van hun geschiedenis door andere landen werden gestuurd, zoals Zweden (Letland) of Duitsland (Litouwen). Geen woord of beeld over resp. van de gedwongen bezetting door Sovjet Unie/Rusland in de periode 1941-1944 gevolgd door het met geweld binnentrekken in de Russische invloedssfeer.

Uit het bovenstaande rijtje kan worden vastgesteld dat de Baltische Staten naast de Oekraïne nog steeds in de verstikkende belangstelling van het Kremlin verkeren.

Op dit moment ondergaan de Russische strijdkrachten een van de ingrijpendste reorganisatie-inspanningen ooit. Onder leiding van Generaal Valery Gerasimov wordt de Russische grondcomponent op grote schaal omgevormd. Rusland heeft een Tankleger opgericht, bestaande uit twee legerkorpsen. Het aantal tactische bataljonsgroepen is afgelopen jaar verhoogd van 66 naar 96; in 2017 staat een aanwas naar 115 en in 2018 tot zelfs 125. In 2014 slaagde Rusland er in slechts 10 tot 12 van deze *Tactical Battalion Groups* te formeren Daarentegen wordt in de NAVO-plannen een ontplooiing van slechts 4 van deze eenheden in Polen en de Baltische landen in de loop van 2017 voorzien. Een sterke uitbreiding van de militaire capaciteit zoals een paar individuele Kozakken die in 2015 volgens het Ministerie van Propaganda op eigen initiatief de "*vrijheidsstrijd*" in Oost Oekraïne en op de Krim ondersteunden. Op het militaire front lijken de geweldsinspanningen zich toe te spitsen op hervatting van gewelddadigheden tegen een van de buurlanden begin volgend jaar. De kans is klein dat Mariupol voor een volgend offensief zal worden benut, omdat een Oekraïense strijdmacht daar een sterke verdediging heeft ingericht. In de omgeving van Kherson, Odesa en Mykolaiv is de militaire toestand echter compleet anders dan bij Mariupol. Deze steden worden slechts verdedigd door lichte mobiele troepen.

Ook voor de binnenlandse consumptie staat een paar initiatieven op stapel zoals het creëren van een Mensenrechtenorganisatie die optisch vergelijkbaar lijkt te zijn met internationale mensenrechtenorganisaties zoals "*Amnesty International*" en "*Human Rights*

Watch". Die instantie zal haar "objectieve" aandacht concentreren op de mensenrechten situatie binnen de landen van de voormalige Sovjet Unie. Volgens de Russen zijn de genoemde internationale structuren bevooroordeeld en verstrekken ze informatie die "*niet in lijn is met de belangen van de Russische Republiek*", waarmee Poetin natuurlijk zijn eigen belang bedoelt. Ook op die manier probeert hij barsten in het westers georiënteerde mensenrechtenbolwerk te creëren. Als hij op die weg voortgaat, zal hij binnen afzienbare tijd de wereld een Russische versie van WIKIPEDIA kunnen aanreiken, waarin hij "*veelzijdige, onafhankelijke en historisch juiste belichting*" zal presenteren van onderwerpen waarvoor de bewoners van de Russische Federatie sterke interesse hebben.

Toonhoogte en sterkteverschillen

Wat in transparante samenlevingen tot onverwachte en ongewenste resultaten voor het wensdenken van de links *gut Mensch* kan leiden, zal in autocratisch geleide samenlevingen met door de centrale leiding gemanipuleerde mediabronnen beslist niet gebeuren. Dat zal in de komende jaren het grote onderscheid tussen Trump en Poetin zijn. Westers georiënteerde media en politici moeten niet de vergissing maken dat wat bij de Amerikaanse verkiezingen is gelukt, ook in Rusland, Iran en Turkije een kans van slagen heeft.

Om die reden zullen de verschillen in toonhoogte en geluidsterkte een indicatie zijn voor de werkelijke bedoelingen van Poetin en Trump, waarbij zelfs Russische desinformatie kan worden ontmaskerd.

¹ *Desinformatie* wordt geproduceerd door mensen die doelbewust hun publiek willen bedriegen en waarvan de inhoud psychologisch gezien dermate krachtig is, dat bij een succesvolle verspreiding de informatie door het publiek geaccepteerd wordt als realiteit. Wanneer duidelijk wordt dat de werkelijkheid er anders uitziet dan de aangepaste/gemanipuleerde realiteit, leidt dat tot cognitieve dissonantie in de vorm van ontkenning van de feiten.

² *Otrjad mobilnij osobogo naznatsjenija*. Oproerpolitie die in de Sovjetperiode onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken viel. Tegenwoordig heeft iedere *Oblast* (regio) en het gros van de grote steden een OMON-eenheid. Sinds 2011 worden ze KON genoemd. OMON-eenheden hebben deel genomen aan de Russische missies in Zuid Ossetië, Tsjetsjenië en hebben acties uitgevoerd in Wit Rusland.